

A Comparative Study on Financial Management Situation of Iran's Paralympic Sports With Selected Countries: A Boolean Algebra Approach

Mohammad Hassan Keshavarz Tork¹ , Hamid Ghasemi² , Loghman Keshavarz³

1. Department of sport management, Payame noor university, Tehran, Iran. E-mail: mh.keshavarz.t@gmail.com

2. Corresponding Author, Department of Sport management, Payame noor university, Tehran, Iran. E-mail: h_ghasemi@pnu.ac.ir

3. Department of Sport management, Payame noor university, Tehran, Iran. E-mail: keshavarzlog@yahoo.com

Article Info	ABSTRACT
<p>Article type: Research Article</p> <p>Article history: Received: 11 August 2021 Received in revised form: 6 November 2021 Accepted: 9 November 2021 Published online: 28 April 2023</p> <p>Keywords: <i>Boolean Algebra, Disability, Financial Management, Financial Resource Paralympic.</i></p>	<p>Introduction: In this study, the situation of financial resource management in Iranian Paralympic sports was compared with the United States, Britain and Australia (as successful countries in Paralympic Games).</p> <p>Methods: This is a qualitative-comparative research with a Boolean algebra approach. The purposive sampling method was used. Therefore, all methods, and appropriate conditions for financial resource management realization of Paralympic sports in Iran and selected countries were studied using the interviews and library study. Data reduction was used to study the accuracy of the research results, the adequacy of conditions and methods of income generation to calibrate the research process and ensure the test reliability by removing the disagreements of all the studied items. The research validity was confirmed by the experts in qualitative and comparative research.</p> <p>Results: The results of research showed while the selected countries use 25 methods of income generation in all five causal conditions, i.e. "intra-organizational, trans-organizational (national), international, public funding and financial support in sports" to manage Paralympic sports; Iran uses only eight methods of income generation, most of which are related to two causal conditions of "intra-organizational funds, trans-organizational funds (national)" as sources of income.</p> <p>Conclusion: Examining the results show that none of the causal conditions alone is a sufficient condition to be considered "successful" in financial resources management, but all the conditions together are considered as necessary conditions for success in financial resources management.</p>

Cite this article: Keshavarz Tork, M.H., Ghasemi, H., & Keshavarz, L. (2023). A comparative study on financial management situation of Iran's Paralympic sports with selected countries: A Boolean algebra approach. *Sport Management Journal*, 15 (1), 249-264. DOI: <http://doi.org/10.22059/JSM.2021.328689.2794>

Journal of Sport Management by University of Tehran Press is licensed under CC BY-NC 4.0
| web site: <https://jrm.ut.ac.ir/> | Email: jrm@ut.ac.ir.

Extended Abstract

Introduction

People with disabilities constitute the largest minority group in the society, who were mostly deprived of their rights through the history. However, disability was recognized as a social issue with the dominance of holistic social approach in the seventies. Therefore, the decision-making system of different societies sought to increase their active participation in the society by adopting reform policies, including paying attention to the potential of sports. As the International Paralympic Committee, as one of the most prestigious international organizations, states its ultimate purpose as "forming a society to include people with disabilities in sports." Considering that the Paralympic games are considered a symbol of sports for the disabled, it is expected that the countries that get a better ranking in different periods of this event have a higher level of sports infrastructure for people with disabilities. Considering that one requirement for obtaining modern infrastructure is having sufficient financial resources, the objective of the present research is to compare the financial resources management of Paralympic sports in Iran with leading countries, including the United States, Britain and Australia, so that take steps to ensure sport development among people with disabilities and to make their Islamic country proud by gaining their knowledge of financial resource management (FRM).

Methods

This is a qualitative-comparative research with a Boolean algebra approach; therefore, the reasons and appropriate conditions for realizing the financial management of Paralympic sports institute of Iran and selected countries were discussed using addition, multiplication and Boolean combination functions. Realizing each of the funding methods of the Iran's Paralympic sports was studied compared to selected countries in a two-valued manner, that is (0) non-realization and (1) realization, and the level of agreement and differences was reported. The purposive sampling method was used. Therefore, all methods, and appropriate conditions for FRM realization of Paralympic sports in Iran and selected countries were studied using the interviews and library study. Data reduction was used to study the accuracy of the research results, the adequacy of conditions and methods of income generation to calibrate the research process and ensure the test reliability by removing the disagreements of all the studied items. The research validity was

confirmed by the experts in qualitative and comparative research.

Results

Based on the results of the research, financial resources are spent in the same sectors as "salaries, holding competitions, maintenance of sports venues, and providing services" in Iran and selected countries, and the point of difference is that these resources are not spent for "marketing" affairs in Iran. The results of research regarding the source of income showed while the selected countries use 25 methods of income generation in all five causal conditions, i.e. "intra-organizational", trans-organizational (national), international, public funding and financial support in sports" to manage Paralympic sports; Iran uses only eight methods of income generation, most of which are related to two causal conditions of "intra-organizational funds, trans-organizational funds (national)" as sources of income.

Conclusion

Achieving success at the level of Paralympic Games certainly requires significant expenses; accordingly, the countries mentioned as successful countries, unlike Iran, spend part of their financial resources on marketing and earning more income through diversification of their income sources; therefore, it is suggested that Iran's Paralympic sports provide appropriate conditions to ensure marketing effectiveness in this sector. Results of studying Boolean equation of the financial resources of so-called successful countries in the Paralympic Games and comparing it with Iran showed that none of the above five causal conditions is considered being a sufficient condition to ensure successful funding the Paralympic sports, nor successful FRM of countries can be explained in the absence of even one of these conditions. Rather, all five causal conditions together are necessary conditions for the successful FRM of a country's Paralympic sports. Therefore, in order to ensure successful funding of Paralympic sports, measures should be taken so that the Iran's Paralympic sports can achieve most of the income generation methods described for all five conditions.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article has been done considering all ethical principles.

Funding: The research was done without using financial resources.

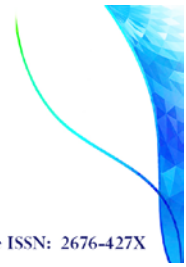
Authors' contribution: All authors discussed the results and contributed to the final manuscript.

Conflict of interest: This article is extracted from the Ph. D thesis; therefore, it is original, and all authors announce that there is no conflict of interests.

University of Tehran
Faculty of
Sport Sciences and Health

Sport Management Journal

Online ISSN: 2676-427X

Acknowledgments: this article is extracted from a doctoral thesis, I am grateful to all the professors who helped in writing, judging, and correcting processes the article. Also, we would like to express our appreciation and thanks to the honorable former president of Iran's National Paralympic Committee, Mr. Mahmoud Khosravi Vafa.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

مطالعه تطبیقی وضعیت مدیریت منابع مالی ورزش‌های پارالمپیک ایران و کشورهای منتخب: با رویکرد جبر بولی

محمدحسن کشاورز ترک^۱، حمید قاسمی^۲، لقمان کشاورز^۳

۱. گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. رایانامه: mh.keshavarz.t@gmail.com

۲. نویسنده مسئول، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. رایانامه: h_ghasemi@pnu.ac.ir

۳. گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. رایانامه: keshavarzlog@yahoo.com

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: پژوهشی	مقدمه: در تحقیق حاضر وضعیت مدیریت منابع مالی در ورزش‌های پارالمپیک ایران با کشورهای بریتانیا، آمریکا و استرالیا (به‌عنوان کشورهای موفق در بازی‌های پارالمپیک)، مقایسه شد.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۵/۲۰	روش پژوهش: روش تحقیق کیفی-مقایسه‌ای با رویکرد جبر بولی است؛ همچنین روش نمونه‌گیری هدفمند است. بنابراین با استفاده از مصاحبه و مطالعه کتابخانه‌ای تمامی روش‌ها و شروط تحقق مدیریت منابع مالی در مجموعه اداره‌کننده ورزش‌های پارالمپیک ایران و کشورهای منتخب بررسی شد. برای بررسی صحت نتایج تحقیق، کفایت شروط و روش‌های درآمدزایی از تقلیل داده‌ها استفاده شد تا کالیبراسیون روند تحقیق محقق شود و پایایی آزمون از روی حذف عدم توافقات کل آیت‌های مورد بررسی، انجام پذیرد. روایی تحقیق با بررسی خبرگان تحقیق کیفی و تطبیقی تأیید شد.
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۰/۰۸/۱۵	یافته‌ها: نتایج نشان داد درحالی‌که کشورهای مورد بررسی از ۲۵ روش درآمدزایی در هر پنج شرط علی به شرح (تأمین مالی از منابع داخل سازمان، تأمین منابع خارج از سازمان (داخل کشور)، منابع مالی خارج از کشور، حمایت مالی و تأمین مالی عمومی در ورزش) به‌عنوان منابع مالی جهت اداره ورزش‌های پارالمپیک استفاده می‌کنند، ایران تنها از هشت روش درآمدزایی که عمده آن در دو شرط علی «منابع داخل سازمان و تأمین منابع خارج سازمان (داخل کشور)» قرار دارد، به‌عنوان منابع درآمدی بهره می‌برد.
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۸/۱۸	نتیجه‌گیری: بررسی‌ها نتایج نشان می‌دهد هیچ‌یک از شروط تأمین منابع مالی به‌تنهایی شرط کافی جهت «موفق قلمداد شدن» در مدیریت منابع مالی به‌شمار نمی‌آید، بلکه تمام شروط در کنار یکدیگر شروط لازم برای موفقیت در مدیریت منابع مالی به‌حساب می‌آیند.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۲/۰۸	

کلیدواژه‌ها:

پارالمپیک، جبر بولی، مدیریت مالی، معلولیت، منابع مالی.

استناد: کشاورز ترک، محمدحسن؛ قاسمی، حمید؛ و کشاورز، لقمان (۱۴۰۲). مطالعه تطبیقی وضعیت مدیریت منابع مالی ورزش‌های پارالمپیک ایران و کشورهای منتخب: با رویکرد جبر بولی. نشریه مدیریت ورزشی، (۱) ۱۵، ۲۶۴-۲۴۹. DOI: <http://doi.org/10.22059/JSM.2021.328689.2794>

این نشریه علمی رایگان است و حق مالکیت فکری خود را بر اساس لایسنس کربیتیو کامنز (CC BY-NC 4.0) به نویسندگان واگذار کرده است. آدرس نشریه: <https://jsm.ut.ac.ir/> | ایمیل: jsm@ut.ac.ir

مقدمه

معلولیت یا ناتوانی از پدیده‌های پیدا و پنهان زندگی امروزه بشر است که در جوامع مختلف به صورت‌های گوناگون دیده می‌شود (صادقی و فاطمی‌نیا، ۲۰۱۵)؛ پیدا از آن حیث که نرخ افراد دارای معلولیت بالا و در حال رشد است (سازمان بهداشت جهانی، ۲۰۱۱)؛ و پنهان از آن حیث که چندان مورد توجه سیاستگذاران قرار نمی‌گیرد. از این منظر می‌توان گفت معلولان یک اقلیت بزرگ در جامعه‌اند که پیش از حاکم شدن رویکرد اجتماعی، در نظام برنامه‌ریزی اجتماع جایگاهی نداشتند و بیشتر در یک پارادایم پزشکی مورد توجه سیاستگذاران بوده‌اند که نتیجه آن محرومیت افراد دارای معلولیت از بسیاری از حقوق خود بود. اما با حاکم شدن رویکرد اجتماعی کل‌گرا در دهه هفتاد میلادی، معلولیت به‌عنوان یک مسئله اجتماعی شناسایی شد. بر این اساس، مطالعه ابعاد پدیده معلولیت نشان داد نظام تصمیم‌گیری جامعه نیازمند سیاست‌های اصلاحی است تا فرصت‌های عادلانه‌ای را برای مشارکت فعال ایشان در جامعه فراهم آورد (صادقی و فاطمی‌نیا، ۲۰۱۵). یکی از کارکردهای این رویکرد توجه به مقوله ورزش است که پتانسیل بالایی در افزایش مشارکت ایشان در سطح جامعه دارد (کمیته بین‌المللی پارالمپیک، ۲۰۱۵)؛ چنانکه مشاهده می‌شود کمیته بین‌المللی پارالمپیک به‌عنوان یک سازمان معتبر بین‌المللی با ۱۸۲ کشور عضو و پذیرفتن ۳۰ رشته ورزشی به‌عنوان رشته‌های پارالمپیک و به رسمیت شناختن حدود ۲۰ رشته ورزشی، هدف غایی خود را ایجاد جامعه‌ای برای پذیرش افراد دارای معلولیت از طریق ورزش عنوان کرده و بازی‌های پارالمپیک را بستری برای دستیابی به این هدف معرفی می‌کند (کمیته بین‌المللی پارالمپیک، ۲۰۱۵).

با این حال طبق نتایج تحقیقات مختلف، موانعی در پرداختن افراد دارای معلولیت به ورزش وجود دارد، اما کشورهای توسعه‌یافته در مقایسه با ایران با مشکلات کمتری جهت مشارکت معلولان در فعالیت‌های ورزشی مواجهند (اشرفی و همکاران، ۲۰۱۳). در همین زمینه مطالعه سوابق حضور کشورهای مختلف در رویدادهای بین‌المللی از جمله بازی‌های پارالمپیک که نماد ورزش معلولان به‌شمار می‌آید، نشان می‌دهد کشورهای بریتانیا، آمریکا و استرالیا که به‌عنوان کشورهای توسعه‌یافته نیز شناخته می‌شوند، تلاش‌های گسترده‌ای را در جهت ارزش نهادن به پتانسیل ورزش برای این قشر، از خود بروز داده و در ادوار مختلف بازی‌های پارالمپیک حائز رتبه بالاتری بوده‌اند. طبق این مطالعه از سال ۱۹۹۲ به این سو که قوانین کلاس‌بندی مورد بازی‌های گسترده و دقیق قرار گرفته و بازی‌های پارالمپیک به شکل امروزی خود نزدیک شده است، سه کشور بریتانیا، آمریکا و استرالیا هم به لحاظ تعداد مدال و هم به لحاظ مرغوبیت مدال در رتبه‌های دوم تا چهارم جدول رده‌بندی مجموع هفت دوره اخیر بازی‌های پارالمپیک (از ۱۹۹۲ باسلون تا ۲۰۱۶ ریو) قرار دارند. کاروان‌های اعزامی بریتانیا در هفت دوره اخیر ۸۴۴ مدال، کاروان‌های اعزامی ایالات متحده ۸۴۱ مدال و کاروان‌های اعزامی استرالیا ۶۷۷ مدال کسب کرده‌اند. کاروان‌های اعزامی کشورمان نیز با کسب ۱۲۸ مدال از نظر تعداد کل مدال در جایگاه هجدهم مجموع هفت دوره اخیر بازی‌های پارالمپیک قرار دارد (سایت رسمی کمیته بین‌المللی پارالمپیک). با توجه به اینکه پارالمپیک نماد ورزش معلولان به‌شمار می‌رود، انتظار می‌رود کشورهایی که مقام بهتری در این رویداد به‌دست می‌آورند، دارای سطح بالاتری از زیرساخت‌های ورزشی باشند. یکی از الزامات دستیابی به زیرساخت‌های روزآمد در اختیار داشتن منابع مالی کافی است، از این رو منابع مالی را به شریان حیاتی سازمان‌های تشبیه کرده‌اند. تأمین مالی هنر و علم مدیریت وجه نقد و هدف از آن برطرف کردن نیازهای اقتصادی در راستای دستیابی به اهداف است (غفوری، ۲۰۱۸). با توجه به آنکه هیچ سازمانی خودکفا نیست، بقای سازمان‌ها به میزان کسب و حفظ منابع آنها وابسته است. نیاز به کسب منابع، وابستگی‌هایی بین سازمان‌ها و واحدهای بیرونی ایجاد کرده و این کمیابی منابع میزان وابستگی را تعیین می‌کند (جیریس، ۲۰۱۲). مدیران توانا کسانی هستند که منابع لازم را بدون ایجاد وابستگی‌های فلج‌کننده تأمین کنند. ورزش نیز از این قاعده مستثنا نیست؛ سازمان‌های ورزشی برای تأمین مالی از منابع مختلفی نظیر بودجه دولتی، اندوخته‌های سازمان، اجاره و فروش دارایی‌ها، حمایت مالی، کمک-هدایا، حق عضویت و کارت هواداری، بخت‌آزمایی و شرط‌بندی، صحنه‌گذاری، نمادها و نشان‌های تجاری، حق پخش، درآمدهای روز مسابقه، حق نام مجموعه‌ها، بهره‌برداری تجاری از وب‌سایت، کلینیک‌های تخصصی و رویکردهای نوینی چون توجه به

بازار سرمایه، مجوز باشگاه و ... استفاده می‌کنند (غفوری، ۲۰۱۸). همان‌طور که مشاهده می‌شود ورزش با توجه به جایگاه اجتماعی خود، سبب متنوعی از منابع درآمدی را داراست که سازمان‌های مختلف ورزشی به فراخور شرایط و توانایی خود از تمام یا بخشی از این منابع در جهت درآمدزایی و رفع نیازهای مالی خود بهره می‌برند. برای مثال در کشورهای بریتانیا، استرالیا و ایران بخش زیادی از بودجه ورزش‌های پارالمپیک را منابع دولتی تشکیل می‌دهند. همچنین منابع مالی مانند اجاره اماکن ورزشی، آموزش، منابع عمومی دارای مجوز مانند کمک‌های قابل قبول مالیاتی جزء منابع درآمدی مشترک در کشورهای مورد بررسی هستند. همچنین حمایت‌های مالی، هدایا، حق پخش و حق استفاده از نشان سازمان ورزشی جزء منابع درآمدی ورزش پارالمپیک کشورهای منتخب است، درحالی‌که کمیته ملی پارالمپیک و فدراسیون‌های متولی ورزش‌های پارالمپیک کشور از این منابع محروم‌اند.

در این تحقیق قصد بر آن است برای نخستین بار مدیریت منابع مالی ورزش‌های پارالمپیک ایران با کشورهای پیشرو مقایسه شود تا بتوان با کسب شناخت از نحوه مدیریت منابع مالی آنها به توسعه ورزش در میان افراد دارای معلولیت کمک کرد و ضمن استفاده از این ابزار برای اجتماعی کردن افراد دارای معلولیت، گام‌هایی نیز در راستای افتخارآفرینی ایشان برای کشور اسلامی برداشت.

جسمانی و همکاران (۲۰۱۸) در تحقیقی که با هدف شناسایی و اولویت‌بندی موانع اقتصادی و مدیریتی حمایت مالی از ورزش قهرمانی انجام گرفت، نشان دادند که کمبود معافیت‌های مالی و عدم اطمینان صنایع از سرمایه‌گذاری در ورزش از دلایل عدم ورود منابع مالی دیگر به بخش ورزش است. همچنین کیفیت و کمیت پایین میزبانی و پخش رسانه‌ای از دیگر موانع پیش روی توسعه حمایت مالی از ورزش قهرمانی به‌شمار آمده و سبب متکی ماندن ورزش به منابع دولتی شده است. غفوری (۲۰۱۸) در رساله خود با عنوان «طراحی مدل تأمین مالی در ورزش حرفه‌ای ایران» به مطالعه منابع درآمدی ورزش در سراسر دنیا پرداخت. وی مهم‌ترین منابع مالی ورزش را اندوخته و سود سازمان‌ها، اجاره و فروش یا پیش‌فروش دارایی‌ها، فروش متری، بودجه دولتی، وجوه مالی خاص، وجوه مالی سرانه پروژه‌ها، سایر منابع پیش‌بینی شده از درآمدهای دولت، حمایت مالی، کمک-هدایا، تأمین مالی جمعی، تأمین مالی پروژه، بازار سرمایه (انواع اوراق و سهام، صکوک و ...)، تسهیلات، مشارکت در سرمایه، صندوق‌های سرمایه‌گذاری، فروش اقساطی، سرمایه‌گذاری مستقیم، سرمایه‌گذاری سهام‌داران خارجی، حمایت مالی خارجی و تأمین مالی عمومی و ویژه ورزش شامل حق عضویت و صدور کارت هواداری، اجاره اماکن، رویدادهای ترویجی، پیش‌بینی، شرط‌بندی، صحنه‌گذاری، تبلیغات، البسه، نمادهای سازمان، حق پخش تلویزیونی، درآمدهای روز مسابقات، حق استفاده از نشان تجاری، واگذاری حق نام مجموعه‌ها، فروش محتوای رسانه‌ای، بهره‌برداری تجاری از وب‌سایت، کلینیک‌های تخصصی برآورد کرده و همچنین مهم‌ترین هزینه‌های ورزش را شامل دستمزد، بیمه، مالیات، آموزش، استعفا، بازنشستگی، منابع انسانی (شامل ورزشکاران، مربیان و کارمندان)، هزینه‌های برگزاری مسابقات، هزینه نگهداری اماکن، بازاریابی، تأمین تجهیزات و خدمات (تجهیزات ورزشی و خدماتی نظیر خدمات پزشکی، ماساژ، تندرستی و بدنسازی و ...)، مسافرت و اسکان، درمان، تجهیزات و خودروهایی مورد نیاز به‌شمار می‌آورد. کرمی (۲۰۱۹) در پایان‌نامه خود با عنوان «شناسایی چالش‌ها و فرصت‌های تأمین مالی فدراسیون ورزش‌های جانبازان و معلولین» به این نتیجه رسید که فدراسیون ورزش‌های جانبازان و معلولان در بعد بازاریابی ضعف دارد. همچنین در بعد فیزیکی از ظرفیت تبلیغات محیطی استفاده نکرده و مهم‌ترین منابع درآمدی آن بودجه دولتی است.

تسلیمی و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهشی با عنوان «چارچوب تأمین مالی فدراسیون‌های ورزش‌های پایه با محوریت خودکفایی» نشان دادند بخش بسیار بزرگی از بودجه اندک ورزش صرف هزینه‌های پرسنلی و جاری دولت در ورزش می‌شود و وابستگی فدراسیون‌ها به منابع دولتی مدیران آنها را صرفاً به مدیران هزینه بدل کرده است. همچنین بخش خصوص کشش و انگیزه لازم را برای سرمایه‌گذاری در ورزش بسیاری از فدراسیون‌ها ندارد و دلیل آن کیفیت محصول، دیده نشدن محصول، نبود تبلیغات و پخش تلویزیونی مسابقات قلمداد شده است. شمعونیان و همکاران (۲۰۱۹) در تحقیقی با عنوان «تحلیل شاخص‌های بهره‌وری فدراسیون‌های ورزشی در بعد قهرمانی به تفکیک مؤلفه‌ها (مادی، مالی و انسانی)» نشان دادند که عملکرد مالی فدراسیون‌ها در بخش فروش خدمات آموزشی قابل قبول است. رهبری و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهشی با عنوان «بررسی عوامل مؤثر بر حمایت مالی از ورزش همگانی ایران: یک مطالعه کیفی» عوامل زیر را به‌عنوان عوامل مؤثر بر حمایت مالی از ورزش همگانی معرفی کردند؛ وضع اقتصادی کشور، زیرساخت‌ها و فرهنگ حمایت

مالی، برنامه‌ریزی راهبردی در تدوین و تشریح مزیت سرمایه‌گذاری، توجه به نیروی انسانی متخصص، عوامل مدیریتی نظیر نبود برنامه جامع سرمایه‌گذاری، نبود برنامه بلندمدت بازاریابی، دولتی بودن ورزش، عوامل اجتماعی مثل جایگاه اجتماعی ورزش و ورزشکاران محبوب، عوامل حقوقی، عوامل رسانه‌ای، عوامل سازمانی و عوامل سیاسی همچون نبود تعامل لازم بین سازمان‌ها.

بریتین^۱ (۲۰۰۶) در پژوهشی با عنوان «موفقیت در پارالمپیک، تابعی از توسعه اجتماعی و اقتصادی ملی» بیان کرد اگر کشوری از نظر اقتصادی قدرتمند باشد، احتمال اینکه بتواند با بسترسازی مناسب خدمات و فرصت‌هایی را برای افراد دارای معلولیت فراهم کند، بیشتر است. همچنین توسعه اجتماعی یک جامعه نگاه به پدیده معلولیت را به پارادایم اجتماعی نزدیک‌تر می‌کند و بستر مناسب‌تری را جهت فعالیت بدنی برای درصد بیشتری از افراد دارای معلولیت فراهم می‌آورد. وانلاندویچ^۲ و همکاران (۲۰۰۷) در پژوهشی با عنوان «عوامل اجتماعی و اقتصادی تعیین‌کننده موفقیت در پارالمپیک» علل موفقیت کشورها در بازی‌های پارالمپیک را در سطح کلان بررسی کردند. طبق یافته‌های آنها هرچه میزان درآمد سرانه و تولید ناخالص ملی و رفاه عمومی بالاتر باشد، حمایت‌ها از ورزش‌های پارالمپیک بیشتر و احتمال موفقیت و کسب مدال در بازی‌های پارالمپیک نیز بالاتر می‌رود. همچنین میزان توسعه اجتماعی در کشورهای مختلف می‌تواند از عوامل کسب مدال در بازی‌های پارالمپیک به‌شمار آید. ویکر و بروئر^۳ (۲۰۱۴) در مقاله‌ای با عنوان «بررسی وضعیت مالی سازمان‌های حاکم ورزشی: تأثیرات تنوع درآمد و عوامل موفقیت سازمانی» به این نتیجه رسیدند که سطح نسبتاً بالایی از تنوع درآمدزایی در ورزش در مقایسه با سایر صنایع وجود دارد. حق عضویت، درآمدهای رویدادهای ورزشی و درآمدهای روز مسابقه، کمک‌های مالی دولتی و غیردولتی، حمایت‌های مالی، تجارت، مدیریت دارایی‌ها (اماکن، وسایط و تجهیزات) استفاده از ظرفیت چهره‌های محبوب، سرمایه‌گذاران ورزشی، عایدات ناشی از اعطای مجوز، مبالغ مربوط به ورودیه‌ها و ... به‌عنوان مهم‌ترین منابع درآمدی ورزشی؛ و همچنین مهم‌ترین هزینه‌های بخش ورزش را هزینه‌های پرداختی به ورزشکاران و مربیان، هزینه‌های اعزام و برگزاری مسابقات و هزینه‌های بازاریابی برآورد کردند. پاولیک و روزا^۴ (۲۰۱۵) در تحقیقی با عنوان «سیستم‌های بخت‌آزمایی جایگزین در اروپا و متغیرهای کلیدی برای استفاده از روش بخت‌آزمایی به‌عنوان یک منبع مالی در ورزش» روش بخت‌آزمایی را شیوه نوینی برآورد کردند که می‌توان با پرداختن به آن سهم این بخش از درآمدهای ورزشی را بهبود بخشید. سیلوا^۵ و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهشی با عنوان «بررسی سیاست‌های کشور و روش تأمین مالی در برزیل» به این نتیجه رسیدند که دولت برزیل در تلاش است با تنوع‌بخشی به منابع درآمدی ورزش کشور، ساختار تأمین مالی در ورزش برزیل را به سمت رویکردهای مبتنی بر مشارکت مردم و سرمایه‌داری سوق دهد. برنارد^۶ و همکاران (۲۰۱۸) در گزارش سالانه فوتبال فاینانس، حق پخش تلویزیونی، فعالیت‌های تجاری، اسپانسرشیپ و درآمدهای روز مسابقه را به‌عنوان سه منبع اصلی تأمین مالی در فوتبال اروپا اعلام کردند. بلیک^۷ و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهشی با عنوان «ارتباط اسپانسرشیپ و بازده مالی شرکت‌ها در آفریقای جنوبی» اظهار می‌کنند اسپانسرشیپ از مهم‌ترین منابع درآمدی در ورزش حرفه‌ای است که موجب پایداری عملکرد مالی ورزش در آفریقای جنوبی شده است. سان^۸ (۲۰۲۰) در پایان‌نامه خود با عنوان «اختلاف تعداد مدال‌ها در بازی‌های المپیک: تجزیه و تحلیل اقتصادسنجی از عوامل تعیین‌کننده موفقیت در بازی‌های المپیک با استفاده از چارچوب رشد اقتصادی» نشان داد که سرانه تولید ناخالص داخلی، جمعیت و اثر میزبان از جمله موارد پیش‌بینی‌کننده موفقیت در بازی‌های المپیک هستند.

1. Brittain

2. Vanlandewijch

3. Wicker & Breuer

4. Pavlik & Hruza

5. Silva

6. Barnard

7. Blake

8. Wan Sun

روش‌شناسی پژوهش

رگین^۱ در کتاب *روش تطبیقی* (۱۹۸۷) استدلال کرد که با استفاده از تکنیک «تحلیل کیفی تطبیقی» که مبتنی بر «جبر بولی» یا بسط بولی منطق با مقایسه اسمی استوارت میل (روش‌های توافق و اختلاف) است، تحلیلگران می‌توانند به واری ترکیب‌های متفاوت از تبیین‌کننده‌ها به‌مثابه علل یک نتیجه واحد (معلول) بپردازند. تحلیل بولی، تبیین مسئله با علیت ترکیبی است؛ به عبارتی تحلیل بولی امکان ترکیب شروط علی را فراهم می‌آورد. از این رو هر علت جدا از علل دیگر در نظر گرفته نمی‌شود، بلکه در بافتی از حضور و غیاب سایر شروط اصلی بررسی می‌شود (کوشافر و ساعی، ۱۳۹۰).

تحقیق حاضر به علل و شروط اصلی تحقق مدیریت مالی مجموعه اداره‌کننده ورزش‌های پارالمپیک ایران (کمیته ملی پارالمپیک و فدراسیون‌های ورزشی تابعه) در مقایسه با کشورهای موفق و پیشرو (بریتانیا، آمریکا و استرالیا) در هفت دوره اخیر بازی‌های پارالمپیک (۱۹۹۲ بارسلون تا ۲۰۱۶ ریو) می‌پردازد. در تحقیق حاضر با استفاده از عملکردهای جمع (یا)، ضرب (و) و ترکیب بولی به علل و شروط تحقق مدیریت مالی مجموعه اداره‌کننده ورزش‌های پارالمپیک ایران و کشورهای منتخب پرداخته شد. تحقق هر یک از روش‌های تأمین مالی مجموعه ورزش‌های پارالمپیک کشور در مقایسه با کشورهای منتخب به صورت دو ارزشی (۰) عدم وجود و (۱) وجود، بررسی و میزان توافقات و اختلافات گزارش شد. از مطالعه اسنادی و مصاحبه به‌منظور جمع‌آوری داده‌ها و از روش جبر بولی برای مقایسه نحوه مدیریت منابع مالی در ایران با کشورهای منتخب استفاده شد. روش نمونه‌گیری تحقیق به صورت هدفمند صورت پذیرفت؛ با یک تحقیق اسنادی و کتابخانه‌ای تمامی روش‌ها و شروط تحقق مدیریت مالی در مجموعه اداره‌کننده ورزش‌های پارالمپیک ایران و کشورهای منتخب بررسی و گردآوری شد. سپس برای شناسایی نحوه مدیریت منابع مالی داخل کشور از روش مصاحبه و برای شناسایی مدیریت منابع مالی کشورهای منتخب از روش تحقیق اسنادی و کتابخانه‌ای استفاده شد. مطابق مطالعات اسنادی در مجموع ۳۴ روش درآمدزایی در پنج شرط علی در حوزه‌های مختلف ورزشی به‌عنوان روش‌های تأمین منابع مالی شناسایی شدند، برای بررسی صحت نتایج تحقیق و کفایت شروط و علت روش‌های درآمدزایی از تقلیل داده‌ها استفاده شد. تقلیل داده‌ها سبب می‌شود کالیبراسیون روند تحقیق محقق شود. از این رو پایایی آزمون از روی حذف توافقات کل آیت‌های مورد بررسی انجام پذیرد. روایی تحقیق حاضر با بررسی خبرگان تحقیق کیفی و تطبیقی تأیید شد.

یافته‌های پژوهش

در ابتدا محل هزینه‌کرد منابع مالی در کشورهای مورد مطالعه بررسی شد؛ در جدول ۱ هزینه‌های ورزشی کشورهای منتخب در ورزش‌های پارالمپیک بررسی و تحقق یا عدم تحقق هر یک از این رویدادها در کشورها منتخب در مقیاس صفر و یک (عدم تحقق، تحقق) به تصویر کشیده شده است.

جدول ۱. جدول ارزش بولی هزینه‌های جاری ورزش‌های پارالمپیک کشورهای منتخب (غایب=۰؛ حاضر=۱)

عنوان مقایسه	آمریکا	بریتانیا	استرالیا	ایران
هزینه‌های دستمزد (ورزشکار، مربی کارمند ...) شامل حقوق، بیمه، مالیات و ...	۱	۱	۱	۱
هزینه برگزاری مسابقات ورزشی (اماکن، تجهیزات، حقوق عوامل، تغذیه و ...)	۱	۱	۱	۱
هزینه نگهداری اماکن (ورزشی و اداری) تجهیزات،	۱	۱	۱	۱

¹ Regin

					هزینه‌های شارژ سالیانه و ...
۰	۱	۱	۱	D	هزینه‌های بازاریابی
۱	۱	۱	۱	E	تأمین خدمات (تجهیزات و البسه ورزشی، خدمات بیمه ورزشی و پزشکی، مسافرت‌ها و اسکان، هزینه‌های مربوط به مربیان مختلف، تندرستی و بدنسازی و ...)

بر اساس این جدول ارزش معادله بولی محل هزینه منابع مالی هر سه کشور منتخب به‌عنوان کشورهای موفق در رشته‌ها پارالمپیک عبارت است از:

$$S=ABCDE$$

این در حالی است که ارزش بولی محل هزینه منابع مالی ایران در رشته‌های پارالمپیک عبارت است از:

$$I.R. \text{ Iran} = ABCdE$$

همان‌طور که در جدول ۱ ملاحظه می‌شود، محل هزینه منابع مالی در کشورهای منتخب مشابه بوده و وجه تفاوت آن تنها در عدم هزینه‌کرد منابع مالی برای امور بازاریابی در ایران است. به عبارت دیگر کشورهایی که در این تحقیق به‌عنوان کشورهای موفق از آنها یاد شده است، بخشی از منابع مالی خود را صرف بازاریابی می‌کنند، ولی در سازمان‌های متولی ورزش‌های پارالمپیک ایران هزینه‌ای برای امور بازاریابی در نظر گرفته نمی‌شود.

در ادامه منابع درآمدی ورزش‌های پارالمپیک کشورهای منتخب مطالعه و بررسی می‌شود. در جدول ۲، روش‌های مختلفی که به‌عنوان منابع درآمدی در حوزه‌های مختلف ورزشی شناخته می‌شوند، ذیل پنج شرط علی مدیریت مالی برآورد شده و تحقق یا عدم تحقق هر یک از این روش‌ها در ورزش‌های پارالمپیک کشورها منتخب در مقیاس صفر و یک (عدم تحقق، تحقق) نشان داده شده است. پنج شرط علی اشاره‌شده در جدول ۲ به ترتیب عبارت‌اند از: A: تأمین مالی از منابع داخل سازمان؛ B: تأمین منابع خارج از سازمان (داخل کشور)؛ C: حمایت مالی؛ D: منابع مالی خارج از کشور؛ E: تأمین مالی عمومی در ورزش.

جدول ۲. بررسی روش‌های تأمین منابع مالی و شروط علی آن در کشورهای منتخب

روش‌های درآمدزایی	شروط علی				
	A	B	C	D	E
اندوخته و سود سازمان‌ها	*	۱	۱	۱	۰
اجاره یا فروش اموال یا دارایی‌ها	*	۱	۰	۰	۱
پیش‌فروش دارایی‌ها، اموال یا املاک	*	۰	۰	۰	۰
فروش متری	*	۰	۰	۰	۰
بودجه دولتی	*	۰	۱	۱	۱
وجوه مالی درآمدی خاص	*	۱	۱	۱	۱
وجوه مالی سرانته پروژه‌ها	*	۱	۱	۱	۱
سایر منابع پیش‌بینی‌شده درآمدهای دولتی	*	۱	۱	۱	۱
تأسیس یا استفاده از ظرفیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری	*	۱	۰	۰	۰
بازار سرمایه (اوراق، سهام و ...)	*	*	۰	۰	۰
اخذ وام از بانک‌ها و مؤسسات	*	*	۰	۰	۰
فروش اقساطی	*	*	۰	۰	۰
مشارکت در سرمایه	*	*	۰	۰	۰
تأمین مالی پروژه‌ها	*	*	*	۰	۰
حمایت مالی سازمان‌ها/شرکت‌های خصوصی	*	۱	۱	۱	۰

۱	۱	۱	۱	*	حمایت مالی سازمان‌های عمومی و دولتی با مجوز دولت مرکزی
۰	۱	۱	۱	*	کمک‌ها و هدایا
۰	۱	۱	۱	*	تأمین مالی جمعی
۰	۰	۰	۰	*	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی
۰	۰	۰	۰	*	سرمایه‌گذاری سهامداران خارجی
۰	۱	۱	۱	*	حمایت مالی خارجی
۰	۱	۱	۱	*	حق عضویت و صدور کارت هواداری
۱	۱	۱	۱	*	اجاره اماکن و تأسیسات
۰	۱	۱	۱	*	برگزاری رویدادهای ترویجی برای درآمدزایی
۰	۱	۱	۱	*	پیش‌بینی، شرط‌بندی و بخت‌آزمایی
۰	۱	۱	۱	*	صحنه‌گذاری و تبلیغات
۰	۱	۱	۱	*	تولید البسه یا نمادهای سازمان
۰	۱	۱	۱	*	حق پخش تلویزیونی
۰	۰	۱	۱	*	درآمدهای اختصاصی روز مسابقه
۰	۱	۱	۱	*	حق استفاده از نشان تجاری
۰	۰	۱	۰	*	واگذاری حق نام اماکن
۰	۱	۱	۱	*	درآمدزایی از محتوای رسانه‌ای
۰	۱	۱	۱	*	بهره‌برداری از وب‌سایت
۱	۱	۱	۱	*	کلینیک‌های تخصصی

نتایج نشان داد از بین ۳۴ روش که در حوزه‌های مختلف ورزشی به‌عنوان روش‌های تأمین منابع مالی شناسایی شدند، از ۲۵ روش درآمدزایی در پنج شرط علی مدیریت مالی به‌عنوان منابع تأمین‌کننده هزینه‌های ورزش‌های پارالمپیک در کشورهای منتخب استفاده می‌شود. در این بخش برای بررسی صحت نتایج تحقیق و کفایت شروط و روش‌های درآمدزایی از تقلیل داده‌ها استفاده شد. تقلیل داده‌ها سبب تحقق کالیبراسیون روند تحقیق می‌شود. بنابراین پایایی آزمون از روی حذف عدم توافقات کل آیت‌های مورد بررسی انجام پذیرفت. در ادامه و در جدول ۲ روش‌ها و شروط تحقق مدیریت مالی به‌صورت پالایش‌یافته ارائه شده است.

جدول ۳. بررسی روش‌های تأمین منابع مالی و شروط علی هریک از روش‌ها در ورزش

روش‌های درآمدزایی	شروط علی					کشورهای منتخب	پیامد
	A	B	C	D	E		
اندوخته و سود سازمان‌ها	*	۱	۱	۱	۰	۷۵	نه
اجاره/فروش اموال یا دارایی‌ها	*	۱	۰	۰	۱	۵۰	بله
بودجه دولتی	*	۰	۱	۱	۱	۷۵	بله
وجوه مالی درآمدی خاص	*	۱	۱	۱	۱	۱۰۰	بله
وجوه مالی سرانه پروژه‌ها	*	۱	۱	۱	۱	۱۰۰	بله
سایر منابع پیش‌بینی‌شده از درآمدهای دولتی	*	۱	۱	۱	۱	۱۰۰	بله
تأسیس یا استفاده از صندوق‌ها سرمایه‌گذاری	*	۱	۰	۰	۰	۲۵	نه
حمایت مالی سازمان‌ها یا شرکت‌های خصوصی	*	۱	۱	۱	۰	۷۵	نه
حمایت مالی سازمان‌ها عمومی و دولتی با مجوز	*	۱	۱	۱	۱	۱۰۰	بله

دولت مرکزی							
کمک‌ها و هدایا	*	۱	۱	۱	۰	۷۵	نه
تأمین مالی جمعی	*	۱	۱	۱	۰	۷۵	نه
حمایت مالی خارجی	*	۱	۱	۱	۰	۷۵	نه
حق عضویت و صدور کارت هواداری	*	۱	۱	۱	۰	۷۵	نه
اجاره اماکن و تأسیسات	*	۱	۱	۱	۱	۱۰۰	بله
برگزاری رویدادهای ترویجی برای درآمدزایی	*	۱	۱	۱	۰	۷۵	نه
پیش‌بینی نتایج، شرط‌بندی و بخت‌آزمایی	*	۱	۱	۱	۰	۷۵	نه
صحه‌گذاری و تبلیغات	*	۱	۱	۱	۰	۷۵	نه
تولید البسه یا نمادهای سازمان ورزشی	*	۱	۱	۰	۰	۵۰	نه
حق پخش تلویزیونی	*	۱	۱	۱	۰	۷۵	نه
درآمدهای روز مسابقات	*	۱	۱	۰	۰	۵۰	نه
حق استفاده از نشان تجاری	*	۱	۱	۱	۰	۷۵	نه
واگذاری حق نام اماکن	*	۰	۱	۰	۰	۲۵	نه
درآمدزایی از محتوای رسانه‌ای	*	۱	۱	۱	۰	۷۵	نه
بهره‌برداری از وبسایت	*	۱	۱	۱	۰	۷۵	نه
کلینیک‌های تخصصی	*	۱	۱	۱	۱	۱۰۰	بله

جدول ۳ میزان درصد توافقات و سهم نسبی ایران در هریک از روش‌های درآمدزایی را نشان می‌دهد. همان‌گونه که ذکر شد به‌منظور پالایش و تقلیل گویه‌ها، روش‌های درآمدزایی که در هیچ‌یک از کشورهای مورد بررسی منبع درآمد برای ورزش‌های پارالمپیک نبوده است، حذف شد. با توجه به اینکه هریک از شروط علی از چند روش درآمدزایی تشکیل شده است، برای اینکه بتوان منبع درآمد کشورهای مورد بررسی را با شیوه جبر بولی مقایسه شد، هریک از شروط علی که بیش از ۵۰ درصد از روش‌های تأمین مالی آن توسط هر کدام از کشورهای مورد مطالعه تأمین شده باشد، عدد ۱ به معنای لحاظ کردن آن شرط علی به‌عنوان یکی از منابع درآمدی ورزش‌های پارالمپیک کشور، و در صورتی که کمتر از ۵۰ درصد روش‌های تأمین مالی هر کدام از شروط علی توسط هر کشور تأمین شده باشد، عدد صفر در نظر گرفته خواهد شد، و این نشان‌دهنده آن است که کشور مورد اشاره از منابع درآمدی در آن شرط علی محروم است. بدین ترتیب منابع درآمدی کشورهای منتخب در قالب جدول ۴ نمایش داده شده است.

جدول ۴. جدول ارزش بولی روش‌های تأمین منابع مالی و شروط علی آن در کشورهای منتخب

پیامد	شروط علی					موردها (کشورهای مورد بررسی)
	E	D	C	B	A	
ثبات عملکرد و موفقیت در بازی‌های پارالمپیک						
	۱	۱	۱	۱	۱	ایالات متحده آمریکا
	۱	۱	۱	۱	۱	بریتانیا
	۱	۱	۱	۱	۱	استرالیا
	۰	۰	۰	۱	۱	ایران

بر اساس این جدول ارزش معادله بولی منابع مالی هر سه کشور منتخب به‌عنوان کشورهای موفق در رشته‌های پارالمپیک عبارت است از:

$$S=ABCDE$$

این در حالی است که ارزش بولی منابع مالی ایران در رشته‌های پارالمپیک عبارت است از:

$$I. R. Iran = ABcde$$

یعنی کشورهای ایالات متحده، بریتانیا و استرالیا از هر پنج شرط علی تأمین منابع مالی جهت درآمدزایی و تأمین منابع مالی مورد نیاز خود بهره می‌برند. این در حالی است که ایران تنها از دو شرط علی تأمین منابع مالی شامل «A: منابع داخل سازمان، B: تأمین منابع خارج از سازمان داخل کشور» جهت تأمین منابع مالی مورد نیاز خود بهره می‌برد و از سه شرط علی دیگر یعنی «C: حمایت مالی، D: منابع مالی خارج از کشور و E: تأمین مالی عمومی در ورزش» محروم است. همان‌طور که از معادله بولی کشورهای موفق برمی‌آید، هیچ‌یک از شروط تأمین منابع مالی به‌تنهایی شرط کافی جهت «موفق قلمداد شدن» در مدیریت منابع مالی به‌حساب نمی‌آیند، بلکه تمام شروط در کنار یکدیگر به‌عنوان شروط لازم برای موفقیت در مدیریت منابع مالی به‌حساب می‌آیند.

بحث و نتیجه‌گیری

تحقیق حاضر با هدف مقایسه وضعیت مدیریت منابع مالی مجموعه اداره‌کننده ورزش‌های پارالمپیک (کمیته ملی پارالمپیک و فدراسیون‌های تابعه) ایران با کشورهای منتخب (بریتانیا، آمریکا و استرالیا) صورت پذیرفت. روش تحقیق به‌صورت تحلیلی-مقایسه‌ای از نوع بررسی تطبیقی با رویکرد جبر بولی بود. بنابراین روش‌های تأمین مالی و شروط تحقق مدیریت منابع مالی و نیز محل هزینه آن در مجموعه اداره‌کننده ورزش‌های پارالمپیک ایران و کشورهای منتخب به‌صورت معادلات جبر بولی گزارش شد. بر اساس یافته‌های غفوری (۲۰۱۸) و ویکر و بروئر (۲۰۱۴) مهم‌ترین هزینه‌های ورزش در بخش جاری شامل هزینه‌های دستمزد، هزینه برگزاری اردو و مسابقات، هزینه‌های نگهداری اماکن، هزینه‌های تأمین خدمات و هزینه‌های بازاریابی است؛ بنابراین در پژوهش حاضر مهم‌ترین هزینه‌های جاری ورزش‌های پارالمپیک در کشورهای مورد بررسی از ابعاد مذکور بررسی شد؛ مطابق نتایج تحقیق محل هزینه منابع مالی در ایران و کشورهای منتخب مشابه بوده و وجه تفاوت آن تنها در عدم هزینه‌کرد منابع مالی برای امور بازاریابی در ایران است. بدیهی است که دستیابی به موفقیت در سطح بازی‌های پارالمپیک که بالاترین سطح رویدادهای ورزشی برای افراد دارای معلولیت به‌شمار می‌آید، مستلزم انجام هزینه‌های زیادی است؛ چنانکه نتایج تحقیقات غفوری (۲۰۱۸)، تسلیمی و همکاران (۲۰۱۹)، ویکر و بروئر (۲۰۱۴) و سیلوا و همکاران (۲۰۱۵) نیز نشان دادند که برگزاری اردوهای آمادگی، پرداخت حقوق و دستمزد ورزشکاران، کادر فنی، دست‌اندرکاران اردوها و مسابقات و کارکنان، ارائه خدماتی نظیر روانشناسی، تغذیه، ماساژ، پرواز، اسکان، تهیه تجهیزات ورزشی استاندارد، نگهداری اماکن ورزشی و ... جزء مهم‌ترین هزینه‌هایی است که کشورهای مختلف در جریان آمادگی و شرکت در رویدادهای مهم از جمله بازی‌های پارالمپیک با آن دست به‌گریبان هستند؛ نکته شایان توجه در این میان میزان هزینه‌ای است که کشورها برای امور جاری ورزش پرداخت می‌کنند. به‌عبارت دیگر، هرچه میزان درآمدهای سازمان‌های متولی ورزش‌های پارالمپیک بالاتر باشد، امکان فراهم آوردن امکانات و شرایط بهتر به‌منظور آمادگی و شرکت در رویدادهای بین‌المللی نیز بیشتر خواهد بود. بر همین اساس مشاهده می‌شود که در این تحقیق به‌عنوان کشورهای موفق از آنها یاد شده با هدف کاهش وابستگی، بخشی از منابع مالی خود را صرف بازاریابی و کسب درآمدهای بیشتر از طریق تنوع‌بخشی به منابع درآمدی خود، می‌کنند؛ ولی در سازمان‌های متولی ورزش‌های پارالمپیک در ایران هزینه‌ای برای امور بازاریابی در نظر گرفته نمی‌شود. نتایج پژوهش کرمی (۲۰۱۹) نیز نشان داد فدراسیون ورزش‌های جانبازان و معلولان به‌عنوان مهم‌ترین فدراسیون متولی ورزش‌های پارالمپیک با تحت پوشش داشتن بیشترین رشته‌های ورزشی پارالمپیک در ایران علی‌رغم در اختیار داشتن امکانات لازم به‌منظور تنوع‌بخشی به درآمدهای خود، از نیروی متخصص و خبره در بخش بازاریابی استفاده نکرده و اساساً در برنامه‌های سالانه این فدراسیون هزینه‌ای تحت عنوان هزینه‌های بازاریابی به چشم نمی‌خورد. سایر سازمان‌های متولی ورزش‌های پارالمپیک در ایران نیز همانند این فدراسیون از هزینه‌کرد منابع خود در بخش بازاریابی خودداری می‌کنند؛ که شاید بتوان دلیل آن را مطابق یافته‌های جسمان و همکاران (۲۰۱۸) تسلیمی و همکاران (۲۰۱۹) و رهبری، خدایاری و هنری (۲۰۱۹) در عواملی مانند وابستگی شدید به منابع دولتی، عدم اطمینان صنایع از سرمایه‌گذاری در ورزش، کیفیت و کمیت پایین پخش رسانه‌ای

وضع اقتصادی کشور و بی‌توجهی به نیروی انسانی متخصص در سازمان‌های مربوط جست‌وجو کرد که تلاش‌های نامنظم فدراسیون‌ها در جهت بازاریابی و تنوع‌بخشی به منابع درآمدی خود را با شکست مواجه می‌کند.

یافته‌های تحقیق در بخش تأمین منابع مالی مطابق خروجی معادله جبر بولی نشان می‌دهد، سه کشور موسوم به کشورهای موفق در بازی‌های پارالمپیک از هر پنج شرط علی شامل «منابع داخلی سازمان، تأمین منابع خارج از سازمان (داخل کشور)، حمایت مالی، منابع مالی خارج از کشور و تأمین مالی عمومی در ورزش» جهت درآمدزایی سود می‌برند؛ در مقابل منابع مالی مجموعه اداره‌کننده ورزش‌های پارالمپیک ایران تنها از دو شرط علی «منابع داخل سازمان، تأمین منابع خارج از سازمان (داخل کشور)» تأمین می‌شود. با بررسی منابع مالی کشورهای موسوم به کشورهای موفق در بازی‌های پارالمپیک و مقایسه آن با ایران مشخص می‌شود که هیچ‌یک از پنج شرط علی مذکور نه به‌تنهایی شرط کافی جهت موفقیت در امر تأمین مالی ورزش‌های پارالمپیک قلمداد می‌شوند و نه در غیاب حتی یکی از شروط مذکور می‌توانند تبیین‌کننده موفقیت کشورها در امر مدیریت منابع مالی به‌حساب آید؛ بلکه هر پنج شرط علی در کنار یکدیگر شروط لازم جهت موفقیت یک کشور در امر مدیریت منابع مالی ورزش‌های پارالمپیک قلمداد می‌شوند. بنابراین به‌منظور موفقیت در امر تأمین مالی ورزش‌های پارالمپیک باید در پی تدابیری بود تا مجموعه ورزش‌های پارالمپیک کشور بتواند به اغلب روش‌های درآمدزایی ذیل هر پنج شرط علی مذکور دست یابد. چنانکه بررسی روش‌های درآمدزایی کشورهای موسوم به کشورهای موفق در بازی‌های پارالمپیک نشان‌دهنده آن است که این کشورها از بیش از ۲۰ روش مختلف در امر درآمدزایی ورزش‌های پارالمپیک خود بهره می‌برند. بدین ترتیب کشورهای مذکور در صورت کاهش درآمد در هریک از روش‌های درآمدزایی، می‌توانند بر سایر روش‌ها تکیه کنند؛ درحالی‌که متولیان ورزش‌های پارالمپیک در ایران در مجموع تنها از هشت روش جهت درآمدزایی و اداره رشته‌های مختلف سود می‌برند که عمده‌ترین آن نیز منابع دولتی است.

مطابق نتایج پژوهش، کشورهای پیشرو در امر ورزش‌های پارالمپیک با توجه به تنوع روش‌های درآمدزایی، همواره بخشی از منابع خود را به‌عنوان اندوخته ذخیره کرده و در موارد لازم استفاده می‌کنند، درحالی‌که کشور ایران بخش اعظم درآمدهای خود را که از منابع دولتی تسهیل می‌شود، در بخش پرداخت حقوق هزینه می‌کند و مبلغی چندانی جهت پس‌انداز و هزینه در مواقع ضروری باقی نمی‌ماند؛ این یافته با نتایج تحقیقات تسلیمی و همکاران (۲۰۱۹) در یک راستاست؛ طبق یافته آنها ناتوانایی فدراسیون‌ها در امر درآمدزایی و وابستگی به منابع دولتی، مدیران فدراسیون‌ها را صرفاً به مدیران هزینه بدل کرده است که تقریباً تمام منابع خود را (که از منابع دولتی تسهیل می‌شود) در بخش حقوق و دستمزد صرف می‌کنند.

یافته‌های تحقیق در خصوص مؤلفه‌های ذیل شرط علی «منابع خارج از سازمان (داخل کشور)» با آنکه بیانگر تشابه نسبی روش‌های درآمدزایی این بخش بین ایران و کشورهای منتخب است، اما به‌نظر می‌رسد میزان درآمدها متفاوت باشد. مطابق یافته‌های بریتین (۲۰۰۶)، وانلاندریچ و همکاران (۲۰۰۷) و سان (۲۰۲۰) هرچه رفاه عمومی و تولید ناخالص داخلی بیشتر باشد، میزان حمایت از ورزش‌های المپیک و پارالمپیک نیز افزایش می‌یابد که این امر با توجه به اینکه کشورهای منتخب جزء کشورهای صنعتی به‌شمار می‌آیند، سازگار به‌نظر می‌رسد. همچنین مطابق یافته تسلیمی و همکاران (۲۰۱۹) دولتی بودن ورزش و شرایط کشور از بابت تحریم و کاهش درآمدهای دولت سبب اشکال در تأمین مالی بخش ورزش شده است. بنابراین مهم‌ترین وظیفه در این بخش بر عهده سیاستگذاران و مسئولان کشور است که با اتخاذ تدابیر مناسب بر مشکلات غلبه کنند تا با توسعه درآمدهای عمومی کشور، حوزه ورزش نیز بتواند هم در بخش حمایت‌های غیردولتی و هم در بخش کمک‌های دولتی دارای مجوز، از منافع آن بهره‌مند شود.

اما از میان روش‌های ذیل شرط علی «حمایت مالی» و «منابع مالی خارج از کشور»، ایران تنها از یک روش درآمدزایی به شرح حمایت مالی سازمان‌های عمومی و دولتی با مجوز دولت مرکزی بهره می‌برد. درحالی‌که کشورهای منتخب علاوه بر روش مذکور از سایر روش‌های درآمدزایی ذیل این دو شرط علی نیز سود می‌برند. مطابق تحقیقات سیلوا و همکاران (۲۰۱۵) استفاده از ظرفیت مشارکت مردمی (توسعه روش‌های درآمدزایی حمایت مالی، کمک‌ها-هدایا و تأمین مالی جمعی) می‌تواند وابستگی مالی ورزش به بخش دولتی را

کاهش دهد. ویکر و بروئر (۲۰۱۴)، برنارد و همکاران (۲۰۱۸)، بلیک و همکاران (۲۰۱۹) و غفوری (۲۰۱۸) نیز نشان دادند درآمدزایی از روش حمایت مالی می‌تواند به‌عنوان یک روش تأمین مالی پایدار بخش چشمگیری از نیازهای سازمان‌های ورزشی را رفع کند. این در حالی است که مطابق یافته‌های جسمانی و همکاران (۲۰۱۸) تسلیمی و همکاران (۲۰۱۹)، رهبری و همکاران (۲۰۱۹) و نیز کرمی (۲۰۱۹) ایجاد کشتش و انگیزه لازم جهت حمایت و سرمایه‌گذاری بخش خصوص در ورزش کشور بنا به دلایل مختلف (مانند عدم اطمینان صنایع از سرمایه‌گذاری در ورزش، دیده نشدن محصول، ضعف تبلیغات و پخش تلویزیونی مسابقات ورزشی، ضعف برنامه‌ریزی راهبردی در تدوین و تشریح مزیت سرمایه‌گذاری در ورزش، کمبود توجه به نیروی انسانی متخصص، عوامل مدیریتی، دولتی بودن ورزش، عوامل رسانه‌ای و نبود تعامل لازم بین سازمان‌ها) دشوار است. بنابراین به‌نظر می‌رسد مسئولان ورزش در بخش کلان جامعه ورزشی کشور (وزارت ورزش و جوانان و کمیسیون‌ها و فراکسیون‌های مرتبط با ورزش در مجلس شورای اسلامی و ...) و متولیان ورزش‌های پارالمپیک به‌صورت اخص بایستی با بررسی دلایل عدم سرمایه‌گذاری صنایع و بخش خصوصی در ورزش، با از میان برداشتن موانع، انگیزه‌های لازم جهت ورود و حمایت بخش خصوص از بخش‌های مختلف ورزش به‌خصوص ورزش‌های پارالمپیک را فراهم سازد.

در نهایت بررسی مؤلفه‌های درآمدزایی ذیل شرط علی «تأمین مالی عمومی در ورزش» نشان می‌دهد که بریتانیا از هر ۱۳ روش، آمریکا از ۱۲ روش و استرالیا از ۱۰ روش درآمدزایی ذیل این شرط علی استفاده می‌کنند و ایران تنها از دو روش شامل (اجاره اماکن ورزشی و کلینیک‌های تخصصی) به‌منظور درآمدزایی سود می‌برد. ویکر و بروئر (۲۰۱۴) حق عضویت و درآمدهای روز مسابقه را از مهم‌ترین منابع مالی سازمان‌های ورزشی به‌شمار آورده است. پاولیک و روزا (۲۰۱۵) با اشاره به محدودیت منابع دولتی در حمایت از ورزش به استفاده از روش بخت‌آزمایی و انواع مختلف آن در حمایت از ورزش در اروپا اشاره کردند. آنها روش بخت‌آزمایی را شیوه نوینی برآورد کردند که می‌توان با پرداختن به آن سهم این بخش از درآمدهای ورزشی را بهبود بخشید. برنارد و همکاران (۲۰۱۸) حق پخش تلویزیونی و درآمدهای روز مسابقه را در میان سه منبع اصلی درآمدهای ورزشی در فوتبال اروپا دسته‌بندی کردند. در بخش تحقیقات داخلی نیز شمعونیان و همکاران (۲۰۱۹) در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند فدراسیون‌های ورزشی در کسب درآمد از دوره‌های آموزشی از عملکرد مالی قابل قبولی برخوردارند. کرمی (۲۰۱۹) نیز در راستای پژوهش حاضر درآمدهای ناشی از اجاره اماکن ورزشی را جزء روش‌های درآمدزایی فدراسیون ورزش‌های جانبازان و معلولین به‌شمار آورده است. از سوی دیگر غفوری (۲۰۱۸) با اشاره به روش‌های درآمدزایی ذیل شرط علی «تأمین مالی عمومی در ورزش»، سهم ورزش حرفه‌ای ایران از روش‌های فوق را ناچیز قلمداد کرد. جسمانی و همکاران (۲۰۱۸) کیفیت و کمیت پایین پخش رسانه‌ای را از دلایل عدم توفیق در تسهیل منابع مالی این بخش برشمرده است.

مطابق یافته‌های محققان مذکور سازمان‌های ورزشی برای ادامه بقا و دستیابی به بهترین عملکرد خود به منابعی نیاز دارند که از جمله آن می‌توان به بودجه دولتی، فروش خدمات آموزشی، حق عضویت سالانه، شهریه/ورودی تیم‌های حاضر در لیگ، کمک‌های مردمی، اسپانسرشیپ و حمایت‌های مالی، درآمدهای حاصل از سالن‌های ورزشی، مسکات‌ها، قوانین حمایتی، حق پخش تلویزیونی، بلیت‌فروشی، درآمدهای روز مسابقه، بخت‌آزمایی و شرط‌بندی و ... اشاره کرد. یکی از مهم‌ترین مواردی که سازمان‌های ورزشی در امر مدیریت منابع مالی باید به آن توجه کنند، توجه به تنوع منابع مالی است تا در صورت بروز مشکل در هریک از روش‌های درآمدزایی، بتوان سایر زمینه‌ها را فعال کرد و به جبران کسری بودجه خود اقدام کنند که لازمه توجه به امر بازاریابی است.

در نهایت با در کنار یکدیگر قرار دادن تنوع درآمدزایی کشورهای پیشرو ورزش‌های پارالمپیک با محل هزینه‌کرد منابع مالی، دلیل موفقیت این کشورها تبیین می‌شود؛ با توجه به اینکه اغلب کشورها از هزینه‌های مشابهی جهت پرداختن به ورزش برخوردارند، مشخص می‌شود کشوری که بتواند از درآمدهای بیشتر و متنوع‌تری برخوردار باشد، با کاهش وابستگی خود به منابع مالی محدود، از توانایی بیشتری در تأمین مالی و انجام هزینه در بخش‌های مختلف ورزش برخوردار خواهد بود.

با توجه به اینکه یکی از معیارهای توسعه هر کشوری استفاده از تمام ظرفیت جامعه جهت رشد و توسعه است و بخش چشمگیری از

جمعیت جوامع (۱۵-۱۰ درصد) را افراد دارای معلولیت تشکیل می‌دهند، همچنین با عنایت به اینکه یکی از روش‌های جامعه‌پذیر کردن این قشر استفاده از پتانسیل ورزش است، دلیل تلاش‌های کشورهای پیشرو در حمایت از رشته‌های ورزشی مختص معلولان تبیین شده و نتایج این تحقیق مبین دلایل توفیق این کشورها در توسعه ورزش ویژه افراد دارای معلولیت است؛ با بررسی نتایج تحقیق و انطباق آن با تحقیقات سایر محققان می‌توان نتیجه گرفت به‌منظور توسعه منابع مالی ورزش‌های پارالمپیک کشور در سه سطح باید اقدامات عملی صورت گیرد؛ مهم‌ترین اقدامات در این خصوص باید در سطح اول که شامل مسئولان اداره کشور است، شکل پذیرد، کما اینکه نتایج تحقیقات بریتین (۲۰۰۶)، وانلاندویچ و همکاران (۲۰۰۷) و سان (۲۰۲۰) مؤید این مطلب است؛ آنها در تحقیقات خود نشان دادند هرچه توسعه اجتماعی و اقتصادی کشور بیشتر باشد، سرمایه‌گذاری در بخش ورزش افراد دارای معلولیت توسعه می‌یابد و نتایج آن در جامعه و بازی‌های پارالمپیک نمود پیدا می‌کند. در سطح دوم مسئولان ورزش در سطح کلان جامعه قرار دارند که باید با انجام اقدامات لازم، موانع را از میان بردارند و شرایط و انگیزه‌های ورود و حمایت بخش خصوصی از بخش‌های مختلف ورزش را تسهیل کنند. چنانکه مطابق تحقیقات پاولیک و روزا (۲۰۱۵) و سیلوا و همکاران (۲۰۱۵) با استفاده از ظرفیت مشارکت مردمی؛ مطابق تحقیقات برنارد و همکاران (۲۰۱۸) با استفاده از عواید حق پخش تلویزیونی و مطابق نتایج پژوهش بلیک و همکاران (۲۰۱۹) با کمک اسپانسرشیپ می‌توان وابستگی مالی بخش ورزش به منابع دولتی را کاهش داد. سطح سوم نیز شامل مسئولان و متولیان ورزش‌های پارالمپیک است که باید با گردآوری و پالایش اطلاعات و شرایط کشور و تجارب کشورهای موفق مزایای حمایت از ورزش افراد دارای معلولیت را برجسته سازند تا با روش‌های متنوع درآمدزایی منابع مالی خود را توسعه می‌دهد و ضمن هزینه‌کرد آن در ورزش افراد دارای معلولیت، بخش از درآمدهای خود را نیز همانند کشورهای پیشرو ذخیره کنند. زمانی که مجموعه‌های اداره‌کننده ورزش‌های پارالمپیک بدانند که در مبحث مدیریت مالی چه عواملی لازم و چه عواملی موجودند، می‌توانند به افزایش توان رقابتی و مزیت‌های درون‌سازمانی بیفزایند و به سمت استقلال مالی حرکت کنند.

تقدیر و تشکر

مقاله حاضر، حاصل یافته‌های رساله دکتری است؛ بر این اساس پژوهشگر بر خود لازم می‌داند از راهنمایی‌ها و حمایت‌های استادان محترم راهنما و مشاور تقدیر کند. همچنین تیم پژوهش از همکاری‌های مسئولان محترم مجموعه اداره‌کننده ورزش‌های پارالمپیک کشور اعم از کمیته ملی پارالمپیک و فدراسیون‌های تابعه به‌خصوص ریاست محترم وقت کمیته ملی پارالمپیک، جناب آقای خسروی وفا تقدیر و تشکر می‌کند.

References

- Ashrafi, S., Kashef, S. M., & Seyed Ameri, M. H. (2014). The relationship between disincentive factors of physical activities an athletic behavior variation in disables and maims in Urmia city. *Applied Research in Sport Management*. 2(3). 115-128. (in persian)
- Barnard, M., Dwyer, M., & Wilson, J., Winn, C. (2018). Roar Power Annual Review of Football Finance 2018. *Sports Business Group, Manchester*.
- Blake, J., Fourie, S., & Goldman, M. (2019). The relationship between sports sponsorships and corporate financial returns in South Africa. *International Journal of Sports Marketing and Sponsorship*. 20(1). 2-25.
- Brittain, I. (2006). Paralympic success as a measure of national social and economic development. *International journal of eastern sport and physical education*. 4(1). 38-47.
- Gebreyes, F. M. (2015). Revenue generation strategies in sub Saharan African universities. *A paper presented at ASTU's International conference*. University of Twente.

- Ghafouri Yazdi, M. (2019). Modeling of Finance in the Iran's Professional Sports. *[Ph.D. dissertation]. Faculty of physical education and sport sciences. University of Tehran.* (In Persian).
- International Paralympic Committee. <https://www.paralympic.org/results>
- International Paralympic Committee. (2015). IPC Strategic Plan 2015-2018. https://www.paralympic.org/sites/default/files/document/150916131143110_2015_09%2BIPC%2BStrategic%2BPlan%2B2015-2018_Digital_v2.pdf
- Jesmani, M., Rashid Lamir, A., Gharekhani, H., & Dehghan Ghahfarokhi, A. (2019). Identifying and Prioritizing Economic and managerial Barriers for Championship Sport in Zanzan Province. *Sport Physiology & Management Investigations*. 10(4). 101-110 (In Persian).
- Karami, M. (2019). Identify the challenges and opportunities for funding the veterans Disabled Sport Federation. *[Master thesis]. Sport Science Research Institute.* (In Persian).
- Koshafar, M., & Saei, A. (2011). A sociological explanation of instability of democracy in Iran. *Sociological Review*. 18(38). 1-30. (In Persian).
- Pavlik, M., & Hruza, F. (2015). Alternative lottery systems in Europe and key variables for using lottery as a financial resource for sport. *Studia sportiva*. 9(1). 216-224.
- Rahbari, S., Khodayari, A., Honari, H., & Amirtash, A. (2020). The effective factors of Sponsorship from Sport for all in Iran: A Qualitative Study. *New trends in sport management*. 7 (27). 81-96. (in Persian).
- Sadeghi Fassaei, S., & Fatemi Nia, M. A. (2015). Disability, the Hidden Part of Society: A Sociological Study on the Status of Disability in Iran and the World. *Social Welfare Quarterly*. 15 (58).159-194. (In Persian).
- Shamounian, E., Mohammadian, F., Nobakht ramezani, Z. & Kamkari, K. (2019). Analysis of productivity indices of sport federations in the championship dimension by component (material, financial, human). *New trends in sport management*. 7 (26). 95-106. (In Persian).
- Silva, T. D., Almeida, T. S., & da Silva, R. C. (2015). Politics and sports finance in Brazil: An analysis about the national system for sport and leisure. *International Journal of Research in Humanities and Social Studies*. 2(7). 68-74.
- Sun, A. W. (2020). Medal count disparities at the Olympic Games: An econometric analysis of the determinants of national Olympic success using an economic growth framework. *[Master thesis]. Department of Economics: Copenhagen Business School.* Copenhagen, Denmark.
- Taslimi, Z., Hemati nejad, M. A., Gholizade, M. H., & Pasvar, M. H. (2019). Financing grassroots sport federation's framework with a focus on self-sufficiency. *Sport Management and Development*. 8(4). 41-50. (In Persian).
- Vanlandewijck, Y., Van Biesen, D., Verellen, J., Reynders, S., Meyer, C., & Van de Vliet, P. (2007). Socio-economic determinants of Paralympic success. *Journal of the Brazilian Society of Adapted Motor Activity*. 12(1). 16-22.
- Wicker, P., & Breuer, C. (2014). Examining the financial condition of sport governing bodies: The effects of revenue diversification and organizational success factors. *VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*. 25(4), 929-948.
- World Health Organization & World Bank (2011). World Bank. World report on disability. Geneva: World Health Organization; 2011. *Sensory Functions, Disability and Rehabilitation team, ISBN: 978-92-4-156418-2.*